

PROTOKÓŁ

z kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Pyskowicach

19. KWI. 2005

L. dz.

znak BRM

00632-5/05
00632-1/10/05

Data rozpoczęcia kontroli - 10.03.2005r.
Kontrolę zakończono - 21.03.2005r.

Nazwa jednostki kontrolowanej - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyskowicach ul.Cicha 1

Zakres kontroli - realizacja świadczeń w formie zasiłków celowych w 2004r.

Komisja Rewizyjna w składzie :

1. Radny Zbigniew Awramienko - Przewodniczący Komisji
2. Radny Andrzej Siuta - Członek Komisji

Wyjaśnień w trakcie czynności kontrolnych udzielali :

1. Kierownik OPS - Danuta Krolińska
2. St. Inspektor Sekcji Realizacji Świadczeń i Usług - Jolanta Nitszke

Obowiązujące Akty prawne w zakresie pomocy społecznej :

Do 30 kwietnia 2004r. obowiązywała ustawa z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej z późn. zmianami.

Od 1 maja 2004r. weszła w życie ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 września 2001r. w sprawie wywiadu środowiskowego (rodzinnego) oraz rodzajów dokumentów wymaganych do przyznania renty socjalnej .

Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2002r. w sprawie wskaźnika waloryzacji, kwot dochodu po waloryzacji i wysokości świadczeń pomocy społecznej oraz kwoty stanowiącej podstawę ustalania wysokości niektórych świadczeń pomocy społecznej od dnia 1 czerwca 2002r.

Do 30 kwietnia 2004r. - kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych nie mogło przekroczyć :

- 1/ na osobę samotnie gospodarującą - 461 zł
- 2/ na pierwszą osobę w rodzinie - 418 zł
- 3/ na drugą i dalsze osoby w rodzinie powyżej 15 lat - 294 zł
- 4/ na każdą osobę w rodzinie poniżej 15 lat - 210 zł

Od 1 maja 2004r. w/g nowej ustawy kryterium dochodowe :

- dla osoby samotnie gospodarującej pozostało bez zmian tj. 461 zł , natomiast na osobę w rodzinie wynosi 316 zł .

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje przy spełnieniu kryterium dochodowego , przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w obu ustawach (art.4 bądź art.7) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy , w szczególności z powodu :

- ubóstwa, sieroctwa, bezdomności , bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby , przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności , bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych ,braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej , klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W trakcie przeprowadzanej kontroli Kierownik Ośrodka zapoznała Zespół kontrolujący z funkcjonowaniem Ośrodka w zakresie obsługi klientów , zasadami przyznawania i rozliczania udzielanych świadczeń na bazie dokumentacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ,

- rejestrów korespondencji , wniosków- protokołów , rejestrów wywiadów środowiskowych , alimentacyjnych,

- rejestrów imiennych osób i rodzin , którym udzielono pomocy

- rejestrów decyzji administracyjnych z podziałem na poszczególne rodzaje świadczeń

- rejestru kosztów realizowanych świadczeń.

Ustalono , że w./wym. rejestry prowadzone są prawidłowo - na bieżąco , posiadają własną numerację zgodną z Jednolitym Rzeczowym Wykazem Akt Ośrodka.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dokonano wrywkowej kontroli dokumentacji związanej z przyznawaniem zasiłków celowych , jako zadania własnego gminy , od 1 maja 2004r. o charakterze obowiązkowym.

Zasiłki celowe finansowane są z środków Gminy , jako forma świadczenia pieniężnego, przyznawane są w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osoby i rodziny.

Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności , środków czystości , leków i leczenia, opału, odzieży , niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu , kosztów pogrzebu i innych potrzeb osób i rodzin , jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

W roku 2004 z pomocy w formie zasiłków celowych skorzystało 1458 osób w 474

gospodarstwach domowych na ogólną kwotę - 445.056 zł w ramach 2.680 świadczeń z czego na :

- żywność , środki czystości , leki , ziemiopłody, podręczniki i przybory szkolne :

2.079 świadczeń na ogólną kwotę - 318.432 zł

średnia wysokość świadczenia - 153 zł

- na opał : 374 świadczenia na kwotę ogólną - 79. 874 zł

średnia wysokość świadczenia : 214 zł (koszt 1 tony węgla = 360 zł)

- na odzież : 227 świadczeń na kwotę ogólną - 46.750 zł

średnia wysokość świadczenia -206 zł

Skontrolowano następujące decyzje :

- **akta nr K-27/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1248/04 z dnia 29.09.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , środki czystości ,
ziemiopłody
- **akta nr W-8/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1110/04 z dnia 06.09.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , odzież , opał , ziemiopłody
- **akta nr S-45/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1157/04 z dnia 14.09.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , leki , ziemiopłody
- **akta nr S-18/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1429/04 z dnia 10.11.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , środki czystości
- **akta nr J-10/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1265/04 z dnia 05.10.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na odzież , obuwie , ziemiopłody
- **akta nr W-2/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1389/04 z dnia 05.11.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , środki czystości
- **akta nr N-4/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1247/04 z dnia 29.09.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , opał , obuwie
- **akta nr R-2/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1140/04 z dnia 09.09.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , środki czystości , opał
- **akta nr J-6/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1425/04 z dnia 10.11.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , środki czystości , opał
- **akta nr K-6/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1101/2004 z dnia 03.09.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , opał
- **akta nr K-4/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1431/04 z dnia 10.11.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na żywność , środki czystości , opał
- **akta nr S-35/04 - Decyzja Nr OPS-8121/C/1375/04 z dnia 03.11.2004r.**
zasiłek celowy z przeznaczeniem na opał

Na podstawie sprawdzonych dokumentów potwierdzono zasadność udzielonych zasiłków , ustalono , że wysokość świadczeń (w ramach posiadanych środków) uzależniona była od celu - przeznaczenia pomocy, wysokości różnicy dochodów do ustawowego kryterium, struktury rodziny , rodzaju dysfunkcji, stanu zdrowia .

Ustalono również , że w rodzinach - dzieci w wieku szkolnym uzyskują pomoc w formie obiadów w szkole. Natomiast osoby z środowisk patologicznych , kryminogennych uzyskują pomoc z zastrzeżeniem obowiązku rozliczenia się (np.z zakupu opału) , bądź dokonywany jest zakup przy udziale pracownika Ośrodka (potwierdzenie zakupu i odbioru w aktach) .

Ustalono, że w/wym. decyzje zawierają wszystkie wymagane przepisami o pomocy społecznej niezbędne dokumenty.

Każda decyzja o przyznaniu świadczenia poprzedzona jest rozpoznaniem sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej, zdrowotnej ubiegających się o pomoc - w oparciu o wywiady środowiskowe pełne i kontrolne, wywiady alimentacyjne u członków rodziny zobowiązanych do alimentacji oddzielnie zamieszkujących.

Ustalono, że każdy przypadek analizowany jest indywidualnie - struktura rodziny, rodzaj występującej dysfunkcji, stan zdrowia, możliwości i zdolności zabezpieczenia zgłoszonych potrzeb we własnym zakresie. Ubiegający się o pomoc przedstawiają adekwatne do swojej sytuacji - stosowne zaświadczenia - dokumenty (dowody wypłat rent i emerytur, zaświadczenia z zakładów pracy, PUP, lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wyroki - postanowienia sądowe, decyzje o przyznaniu dodatku mieszkaniowego, decyzje o przyznaniu świadczeń rodzinnych).

Pouczani są o odpowiedzialności karnej za przedstawienie informacji mających wpływ na podstawę do przyznania świadczenia oraz o obowiązku niezwłocznego poinformowania Ośrodka o każdorazowej zmianie w ich sytuacji osobistej i majątkowej. Ponadto spisywany jest kontrakt socjalny w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

Ustalono, że każdy świadczeniobiorca osoba lub rodzina posiada własne akta - obejmujące całościowo podanie lub protokoły o przyznaniu świadczenia, wywiady środowiskowe wraz z załącznikami, dokumentacje charakteryzujące dysfunkcje, źródła utrzymania, decyzje o przyznanych świadczeniach, karty świadczeń, w których odnotowywane są szczegółowo wydane decyzje, formy - czasookres i wysokość udzielonej pomocy.

Stwierdzono, że mimo zabezpieczenia określonych środków na pomoc społeczną - przy występującym ubóstwie, w szczególności z powodu bezrobocia, w tym wieloletniego, kilku członków rodziny - nie zaspakaja się w pełni oczekiwań osób i rodzin znajdujących się w trudnych warunkach ekonomicznych.

Wnioski Zespołu Kontrolnego :

Zespołu
Zdaniem *Komisji*: wskazane jest dofinansowanie zadań własnych gminy w celu poprawy warunków życia społeczności lokalnej, wsparcie w zabezpieczeniu niezbędnych potrzeb życiowych, zmniejszenie różnic w poziomie dochodów osób i rodzin w odniesieniu do ustawowego kryterium dochodowego.

Uwagi kierownika jednostki kontrolowanej :

Kierownik OPS nie wnosi uwag do protokołu kontroli.

Podpisy :

Zespołu
Przewodniczący *Komisji* - .....
Członek - .....

Kierownik jednostki kontrolowanej :
.....

Ilość załączników : .....
Stron protokołu : ..... 4 .....